

RFV-JAARVERSLAG 2004

Juli 2005

1.

Inleiding

Met dit achtste jaarverslag rapporteert de Raad voor de financiële verhoudingen (Rfv) over zijn werkzaamheden in 2004. De Rfv is bij wet van 21 februari 1997 (Stb.106) ingesteld. Op basis van artikel 28 van de Kaderwet adviescolleges is de Raad verplicht jaarlijks verslag uit te brengen van zijn werkzaamheden aan de ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en van Financiën.

Doelstelling

De Raad is een onafhankelijk adviesorgaan dat regering en parlement van adviezen dient over wetgeving en uitvoering op het gebied van de financiële verhoudingen met het oog op een effectieve en efficiënte overheid. Uitgangspunt van de adviezen is de zorg voor een evenwichtige verdeling tussen taken, bevoegdheden van de decentrale overheden en de benodigde financiële middelen. De Raad heeft daarbij bijzondere aandacht voor de beleids- en bestedingsvrijheid van de decentrale overheden.

Samenstelling 2004

De Raad werd in augustus 2004 geconfronteerd met het overlijden van de heer drs. W.M.C. (Wim) van Zaalen. De heer Van Zaalen was gedurende zijn hele werkzame leven nauw betrokken bij de financiële verhoudingen. Na zijn pensionering trad hij toe tot de Raad, eerst als adviseur van de Raad en per 1 juni 2003 als lid van de Raad.

Ook nam de Raad afscheid van mevrouw D.IJ.W. de Graaff-Nauta. Mevrouw De Graaff-Nauta wenste, gelet op haar leeftijd, haar lidmaatschap te beëindigen. Als voormalig staatssecretaris van Binnenlandse Zaken stond zij aan de wieg van huidige Financiële verhoudingwet. Sinds 1997 was zij lid van de Raad.

De opvulling van beide vacatures heeft een lange periode in beslag genomen. Pas per 1 maart 2005 kent de Raad weer een volledige bezetting.

De samenstelling van de Raad is in bijlage I van dit jaarverslag opgenomen.

Vergaderingen

De Raad vergaderde in 2004 negenmaal. Daarnaast kwamen enkele leden van de Raad nog een aantal keren bijeen in werkgroepverband. Ook vertegenwoordigen leden van de Raad op verschillende bijeenkomsten de Raad.

2.

Evaluatie

In overeenstemming met het tweede lid van artikel 28 van de Kaderwet adviescolleges heeft de Raad in 2004 zijn tweede zelfevaluatie afgerond. De zelfevaluatie diende

tevens als input voor het project ‘Andere overheid’, waarvan de verbetering en versobering van het adviesstelsel een onderdeel is. De Raad heeft daarom bij de evaluatie ook gekeken naar de toekomst van de Raad.

De Raad heeft voor zijn evaluatie opnieuw het bureau B&A in de arm genomen. De Raad heeft zich daarbij bewust bloot gesteld aan de waarnemingen van een onafhankelijke derde. Bij de evaluatie is er voor gekozen de vraagstelling toe te spitsen op de vraag hoe de Raad er voor staat in vergelijking met vier jaar geleden

De belangrijkste conclusies uit de evaluatie 2000 waren dat:

- de Raad een zekere impact heeft bij een kleine kring specialisten die de adviezen nuttig, inhoudelijk deskundig en degelijk vinden;
- de Raad een herkenbare invulling geeft aan de wettelijke taakopdracht;
- de Raad een bescheiden positie heeft binnen de brede arena van het openbaar bestuur;
- de expertisebasis van het secretariaat kwetsbaar is;
- er ook behoefte is aan bredere, meer strategische adviezen;
- de samenwerking met de Rob dient te worden voortgezet.

De conclusies van de evaluatie in 2004 komen voor een belangrijk deel overeen met die van vier jaar geleden. Wat betreft de impact en de invulling van de taakopdracht blijkt bij de direct belanghebbenden, te weten het kabinet, de betrokken ministeries, het parlement en het veld wederom veel waardering te bestaan voor de kernactiviteiten van de Raad. De adviezen worden redelijk tot goed opgevolgd.

Minder direct betrokkenen bij de adviezen menen dat de impact van de adviezen ten opzichte van vier jaar geleden verslechterd is. De Raad wordt door hen als te weinig gezaghebbend beschouwd. Dit wordt toegeschreven aan enerzijds de geringere ontvankelijkheid van de politiek en anderzijds aan de reflectieve instelling van de Raad en aan de wellicht te weinig bijtende adviezen.

Vier jaar geleden werd geconstateerd dat alleen adviseren over verdeelvraagstukken risico's met zich zou kunnen brengen ten aanzien van de continuïteit van de Raad. De Raad heeft zich daarop meer proberen te richten op strategische vraagstukken op het terrein van de financiële verhoudingen. Uit de evaluatie blijkt dat dit onvoldoende uit de verf gekomen is, respectievelijk onvoldoende wordt waargenomen. Ook blijkt dat een aantal respondenten slecht op de hoogte is van het bestaan van deze adviezen of van hun inhoud. Communicatie en beeldvorming vormen mede een deel van het probleem. Dat kan de Raad zich aantrekken. Wat stijl betreft hecht de Raad echter meer aan de deskundigheid en degelijkheid van de adviezen dan aan de bijtendheid daarvan. De Raad is zich er van bewust dat hij met zijn kernactiviteiten zelden alle raads- en statenleden, het grote publiek of de voorpagina's van de grote landelijke dagbladen zal halen. Maar de Raad kan staven dat zijn advisering daadwerkelijk en aantoonbaar heeft geleid tot een hogere kwaliteit van besluitvorming en betere wet- en regelgeving. En daar is het uiteindelijk om te doen

Wel erkent de Raad de kwetsbare expertisebasis van het secretariaat bij het vervullen van zijn kerntaak. Als specialistisch adviesorgaan is het van levensbelang te kunnen beschikken over een hoogwaardige ondersteuning.

Toekomst

De Raad is van mening dat de samenwerking met de Rob tot tevredenheid is voortgezet. Een fusie met de Rob ligt echter niet voor de hand. Fusie heeft geen toegevoegde waarde en dreigt eerder tot het doen ondersneuwen van de specifieke deskundigheid van de Rfv.

De Raad voor de financiële verhoudingen is verder van oordeel dat de bestuurlijke vraagstukken die de komende jaren op de politieke agenda staan vragen om deskundig advies op het terrein van de financiële verhoudingen. De Raad kiest ervoor de verdeelvraagstukken als zijn eigenlijke werkterrein te zien en vanuit de vragen die daaruit voortvloeien ook strategische vragen met betrekking tot de financiële verhouding. De Raad zal actiever zelf de vragen moeten opsporen, zowel binnen de departementen als bij de andere overheidslagen. Dit laatste wat betreft de knelpunten in de uitvoering die ontstaan door het onvoldoende op elkaar afgestemd zijn van de bestuurlijke en de financiële verhoudingen. Van het departement van BZK wordt daarbij verwacht ook een open oog te hebben voor de mogelijke vragen die elders spelen en die voor de Raad van belang kunnen zijn. Wat betreft de communicatiestrategie zal de Raad zich meer moeten gaan richten op het uitdragen van het belang dat departementen de expertise van de Raad inschakelen bij het uitwerken van hun financiële relaties met de mede-overheden. Dit komt de kwaliteit van het openbaar bestuur ten goede.

3.

Uitvoering Werkprogramma 2004

Het Werkprogramma 2004 is door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties vastgesteld en als bijlage van het Periodiek Onderhoudsrapport 2003 op Prinsjesdag 2003 aan de Tweede Kamer aangeboden (zie bijlage II). Het Werkprogramma 2004 bevatte 19 onderwerpen, vijf van meer strategische aard en veertien meer gericht op de uitvoeringspraktijk.

Elk jaar weer blijkt dat het werkprogramma van de Raad een hoog indicatief karakter heeft. De advisering van de Raad is in hoge mate afhankelijk van de voortgang van het beleid. Vertragingen, beleidswijzigingen maar ook het opspelen van urgente onderwerpen bepalen uiteindelijk veel meer de agenda van de Raad. Wel vindt de Raad het kwalijk dat bij majeure wijzigingen in de financiële verhoudingen, zoals de voorgenomen afschaffing van de onroerende zaakbelasting voor woninggebruikers in 2004, geen adviesaanvraag is ontvangen.

Van de negentien onderwerpen voor 2004 zijn er drie uitgemond in een concrete adviesaanvraag. In twee gevallen heeft de Raad zonder een nadere adviesaanvraag gerapporteerd. Het betreft de afschaffing gebruikersdeel onroerende zaakbelasting op woningen en het eindrapport stuurgroep doorlichting specifieke uitkeringen. Daarnaast

heeft de Raad op eigen initiatief een advies uitgebracht over de Wet maatschappelijke ondersteuning. De overweging van de Raad daarbij is dat dit onderwerpen zijn die van zo grote betekenis zijn voor het stelsel van de financiële verhoudingen dat deze een ongevraagd advies rechtvaardigt. Een concrete adviesaanvraag heeft echter de voorkeur van de Raad omdat op die wijze beter kan worden aangesloten bij de vragen die het betrokken departement zelf heeft. Zoals ook in de evaluatie al werd gesteld vraagt dit ook om een actievere betrokkenheid van zowel het coördinerend ministerie van BZK als van het secretariaat.

Verder heeft de Raad een vraag van de Tweede Kamer over de gemeentelijke autonomie in behandeling genomen. Dit advies zal medio 2005 worden afgerond.

3.1

Aantal uitgebrachte adviezen

De Raad bracht in 2004 twaalf adviezen uit. Een advies betrof een aanvraag voor aanvullende steun krachtens artikel 12 Fvw.

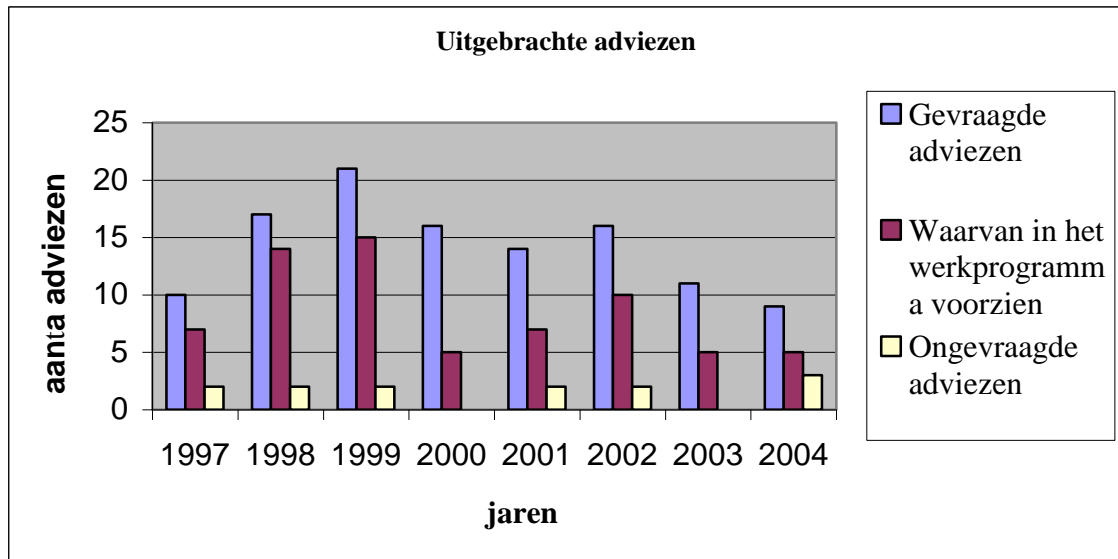
Tabel 1 toont de door de Raad sinds 1997 uitgebrachte gevraagde en ongevraagde adviezen. In bijlage III is een overzicht van de uitgebrachte adviezen opgenomen daarbij wordt ook kort stilgestaan bij het vervolg.

Tabel 1

Uitgebrachte adviezen

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Gevraagde adviezen	10	17	21	16	14	16	11	9
<i>Waarvan in het werkprogramma voorzien</i>	7	14	15	5	7	10	5	5
Ongevraagde adviezen	2	2	2	0	2	2	0	3
Totaal adviezen	12	19	23	16	16	18	11	12

Grafiek 1

Uitgesplitst naar het aantal adviezen aan de beheerders van gemeente- en provinciefonds en de vakdepartementen, ontstaat het volgende beeld.

Tabel 2

Aan de beheerders en de overige leden van het kabinet uitgebrachte adviezen

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Adviezen niet aan beheerders	4	5	9	8	8	12	8	9
Adviezen aan beheerders	8	14	14	8	8	6	3	3
Totaal aantal adviezen	12	19	23	16	16	18	11	12

Indien het advies behalve aan de beheerders van gemeentefonds of provinciefonds ook aan een ander bewindspersoon is uitgebracht, is het advies beschouwd als zijnde niet aan de beheerders uitgebracht, tenzij het nadrukkelijk de fondsen betreft.

Sinds 2002 vragen de vakdepartementen vaker advies dan de beheerders. Op het terrein van het provincie- en gemeentefonds hebben zich in 2004 nauwelijks grote verdelvraagstukken aangediend.

Naast het uitbrengen van adviezen heeft de Raad en/of het secretariaat inhoudelijke inbreng verzorgd in adviestrajecten van onder andere de Raad voor het openbaar bestuur, de Raad voor het Landelijk gebied (RLG) en de Raad voor de Volksgezondheid (RVZ).

3.2

Inhoud en effect van de uitgebrachte adviezen

Bijlage III bevat een overzicht van de uitgebrachte adviezen, en de kabinetsreactie daarop.

Op een aantal belangrijke adviezen wordt hieronder kort ingegaan.

Ontwikkelingen en trends in de financiële verhoudingen

Het is de taak van de Raad te adviseren over de gevolgen van bestuurlijke en financiële ontwikkelingen voor de verdeling van gemeente- en provinciefonds. Dit gebeurt onder meer naar aanleiding van het Periodieke Onderhoudsrapport dat jaarlijks door de beheerders van de fondsen wordt uitgebracht.

In zijn advies over het Periodiek onderhoudsrapport 2005 voor gemeenten signaleert de Raad dat de gemeentelijke financiën op veel terreinen in beweging zijn. De ontwikkeling van de gemeentelijke netto-uitgaven geeft aan dat op de meeste clusters sprake is van een stijgende trend in de uitgaven. Gemeenten blijken in te spelen op maatschappelijke ontwikkelingen en voorkeuren. Gemeenten dekken de extra uitgaven voor een deel uit de onroerende zaakbelastingen. De Raad stelt daarbij vast dat bij het afwegen van belangen gemeenten blijkbaar kiezen voor iets hogere belastingen om zo het bestaande voorzieningenpeil niet al te zeer aan te tasten. Het voortbestaan van de gemeentelijke onroerende zaakbelasting is echter onzeker.

De gewijzigde kosten geven aanleiding om de verdeling van het gemeentefonds op een flink aantal clusters te herzien. De Raad acht een onderzoek naar de effecten van aanpassing van het rekentarief gerechtvaardigd. Het ligt voor de hand dit te doen op basis van de nieuwe WOZ-waarden. De Raad stelt vast dat er duidelijke indicaties zijn dat het cluster Wegen en Water niet goed in het verdeelstelsel zit. Verder wijst de Raad op de noodzaak onderzoek te doen naar de kostenontwikkelingen op het cluster Openbare Orde en Veiligheid. Daarbij wijst de Raad op een samenhang tussen de structuurkenmerken (vooral oppervlakte en bebouwingsintensiteit) van gemeenten die bij het cluster Wegen en Water overgecompenseerd worden. Bij het cluster OOV echter blijken juist gemeenten met een relatief lagere bebouwingsdichtheid weer ondergecompenseerd te worden

Een van de belangrijke taken van de Raad in dit verband is ook het inzichtelijk maken van ontwikkelingen op het terrein van de financiële verhoudingen. In het Jaarrapport 2004 heeft de Raad aandacht geschonken aan de invloed van Europa op de financiële

verhoudingen. De Raad heeft daartoe een onderzoek laten uitvoeren door SGBO en Cebeon.

Op grond van het onderzoek komt de Raad tot de volgende conclusies. Er is geen aanleiding te veronderstellen dat rechtstreeks werkende Europese regelgeving tot zodanige kosten voor de decentrale overheden heeft geleid dat sprake is van inperking van de bestedingsvrijheid. Wel hebben decentrale overheden kosten gemaakt voor het ‘Europaproof’ maken van hun organisaties; ook in de toekomst zal dit het geval zijn. Consequente toepassing van artikel 2 Fvw – zowel bij nationale wetgeving inclusief omgezette Europese regelgeving als bij rechtstreeks werkende Europese regelgeving – vraagt blijvend de aandacht. Om dit te stimuleren dient dit een aantal jaren via het POR gevolgd te worden.

Verdeelvraagstukken

De Raad waakt er voor dat bij verdeelvraagstukken de juiste volgorde wordt gehanteerd. Het is van belang dat voorafgaand aan de verdeling er overeenstemming is over de bestuurlijke en methodologische uitgangspunten. Ook de koppeling tussen doelstellingen van het beleid en de verdeling dient voldoende te zijn gewaarborgd.

In het kader van het Investeringsbudget stedelijke vernieuwing stelt de Raad vast dat de onhelderheid over de interpretatie van de uitgangspunten leidt tot een ongewenste omkering van de discussie, namelijk eerst over de uitkomsten van het verdeelstelsel en vervolgens pas over de uitgangspunten van het beleid en de financieringsystematiek. De Raad is van mening dat er aanleiding is de actualisering te toetsen aan de nieuwe outputdoelstellingen.

Ook waarschuwt de Raad tegen versnippering van de middelen.

In het advies over het Investeringsbudget stedelijke vernieuwing:

Door bij de verdeling rekening te houden met een zekere omvang van de stedelijke vernieuwing wordt versnippering van gelden voorkomen. De Raad geeft daarom in overweging een drempel in de verdeling aan te brengen. Als mogelijke drempel denkt de Raad aan een nader te bepalen procentueel aandeel uit de ISV-sleutel.

Een belangrijk aspect voor de Raad is ook de vertaling van problemen in goede verdeelmaatstaven.

Uit het advies over het Investeringsbudget stedelijke vernieuwing:

Gelet op het ook door het kabinet onderschreven belang van de invloed van segregatie op de stedelijke vernieuwing hecht de Raad grote waarde aan een goede vertaling van dit aspect in de verdeling. De maatstaf lage inkomens komt hieraan maar ten dele tegemoet. De Raad stelt voor om naast lage inkomens ook de maatstaf minderheden voor de helft mee te wegen in de sleutel.

Bij de operationalisering van het investeringspotentieel acht de Raad de gemiddelde verkoopprijzen op grond van het Kadaster een weinig logische keuze. Stedelijke vernieuwing heeft betrekking op de gehele woningvoorraad, en vooral op stadswijken met een hoog aandeel sociale huurwoningen en relatief veel minder koopwoningen. Hij pleit daarom te kiezen voor de WOZ-waarden.

Ook wijst de Raad op het belang dat de bestuurlijke en financiële verhoudingen op elkaar aan sluiten.

Zo stelt de Raad vast dat:

De middelen voor maatschappelijke opvang, verslavingszorg en vrouwenopvang zijn bedoeld voor het instandhouden van een regionale voorziening. Ook de verdeling is daarop gebaseerd. Deze middelen passen daarom niet goed binnen het regime van het grotestedenbeleid.

De Raad waakt er voor dat onnodige verdeelonderzoeken worden uitgevoerd.

Uit het POR-advies gemeentefonds:

De Raad meent dat een beperkte aanpassing van het cluster Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Stadsvernieuwing (VHROSV) door het onderbrengen van de nieuwe verdeelsleutel voor het ISV en het aanpassen van de verdeling aan de nieuwe Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO) voldoende is. De Raad verwacht dat dit voldoende tegemoet komt aan relevante kostenverschillen. Redenen voor een geheel nieuw kostenonderzoek acht de Raad niet aanwezig

Belastingen

De Raad heeft in zijn advisering bijzondere aandacht voor de aard, omvang en betekenis van het lokale belastinggebied. Lokale belastingen vormen een onmisbaar element in de

financiële verhoudingen. Hij heeft daarom op eigen initiatief gereageerd op de Hoofdlijnenbrief¹ over de afschaffing van de OZB-gebruikersdeel op woningen.

De Raad komt de conclusie dat als de kabinetsvoornemens met betrekking tot de OZB worden gerealiseerd er niet langer sprake van een eigen, effectief gemeentelijk belastinggebied, dat bestaansvoorwaarde is voor het functioneren van de lokale democratie. Internationaal gezien is de belastingmacht van gemeenten al zeer klein. Als er grote bezwaren bestaan tegen de OZB als gemeentelijke belasting, dan verdient het de voorkeur de OZB geheel af te schaffen en haar (gelijktijdig) te vervangen door een andere volwaardige gemeentelijke belasting. Verder wijst de Raad op het belang dat zowel de omvang van de compensatie via het gemeentefonds als de verdeling van de compenserende uitkering worden vastgesteld op reële bedragen naar de situatie op het moment dat de nieuwe regelgeving van kracht wordt

GSB-gemeenten

In zijn advisering schenkt de Raad ook aandacht aan de bijzondere problematiek van groepen gemeenten. In navolging van twee eerdere adviezen uit 2003 over zowel de financiële systematiek van het Grote Stedenbeleid als de Economische pijler van het Grote Stedenbeleid heeft de Raad in 2004 nog twee adviezen uitgebracht over de Fysieke pijler (Investeringsbudget stedelijke vernieuwing, ISV) en de Sociale pijler van het Grote stedenbeleid.

Financiële risico's

De Raad ziet het ook als zijn taak te waarschuwen tegen onverantwoorde financiële risico's en te wijzen op noodzaak dat factoren onbeïnvloedbaar kunnen zijn.

Zo stelt de Raad in het advies over het aangepaste verdeelmodel van de Wet werk en bijstand:

Met de 'granieten voorraad' in het objectieve verdeelmodel wordt erkend dat een deel van de bijstandspopulatie voor de gemeenten een gegeven is.

Gelet op het feit dat extreme herverdeeeffecten nog vrij frequent voorkomen en nog steeds niet afdoende zijn verklaard is het raadzaam om vooralsnog de herverdeeeffecten ex-ante te beperken tot maximaal 10%.

Uit het WMO-advies:

Mede gezien de omvang van de middelen die met de WMO zijn gemoeid, is het risico te groot om – gegeven de bestaande onduidelijkheden - te

¹ TK 2003-2004, 29200 B, nr. 11.,

kiezen voor bekostiging via de algemene uitkering. De Raad is voorstander van bekostiging via een tijdelijke specifieke uitkering voor het huidige AWBZ-deel, totdat aan een aantal voorwaarden is voldaan.

Beleids- en bestedingsvrijheid

Een constante factor in de adviezen van de Raad is de zorg voor het waarborgen van voldoende beleids- en bestedingsvrijheid bij de vormgeving van financiële geldstromen. De Raad constateert dat dit soms op indirecte wijze gebeurt.

Uit het advies over de verdeelsleutel Duurzaam Veilig 2:

De Raad plaatst vraagtekens bij het uitgangspunt dat bij een verhoging van het uitkeringsbedrag de medeoverheden geacht worden eenzelfde bedrag extra vrij te maken. Gezien de noodzakelijke bezuinigingen en (met name voor gemeenten en kaderwetgebieden) de geringe mogelijkheden de eigen inkomsten te verhogen (voorgenomen OZB-maatregelen van het kabinet) acht de Raad dit uitgangspunt een te grote inperking van de bestedingsvrijheid van de medeoverheden.

Decentrale autonomie

De Raad acht zich niet alleen pleitbezorger voor de lokale en gemeentelijke autonomie maar wijst daarbij ook nadrukkelijk op de verantwoordelijkheid van decentrale overheden.

Het centrale uitgangspunt voor de Raad is dat gemeenten zelf de eerstverantwoordelijken zijn voor hun financiële positie en dat aldus allereerst horizontale controle aan de orde is. Naarmate de horizontale controle omvangrijker en beter georganiseerd is dient het verticale toezicht van provincie en Rijk minder te zijn. De Raad bepleit daarom een beperkter en gericht provinciaal toezicht. Gemeenten moeten de financiële risico's goed in kaart brengen en er naar handelen. Een dergelijk proportioneler toezicht vergt ook minder inzet van de toezichthouder en draagt aldus bij aan een efficiëntere overheid. De meerwaarde van de verplichte rapportage van de provinciale toezichthouders aan de minister van BZK acht de Raad beperkt en een stap in de verkeerde richting (regels, bureaucratie).

Artikel 12

Bij de beoordeling van artikel 12 aanvragen maakt de Raad een afweging in hoeverre de gemeente al dan niet zelf verantwoordelijk is voor de financiële problemen en in hoeverre het verantwoord en gerechtvaardigd is dat de collectiviteit van gemeenten via

de algemene uitkering een bijdrage levert aan de oplossing van het probleem. De eigen verantwoordelijkheid van decentrale overheden is voor de Raad een belangrijk uitgangspunt.

Artikel 12 sanctioneert geen financieel wanbeleid, gemeenten die beheersmatig niet op orde zijn, zullen voor de gevolgen daarvan zelf moeten opdraaien. Dit past bij de primaire eigen verantwoordelijkheid van gemeenten voor hun financiën.

Niet in de laatste plaats ziet de Raad zich als bewaker van de uitgangspunten van de Financiële verhoudingswet.

Hoewel de Raad van mening is dat de WMO in beginsel via de algemene uitkering van het Gemeentefonds bekostigd dient te worden is hij van mening dat het nog te vroeg is om daar al toe over te gaan. Op dit moment bestaat nog onvoldoende inzicht in de omvang van de kosten, die samenhangen met de te decentraliseren taken. Evenmin is het nu al mogelijk om de uitkering op basis van passende structuurkenmerken via de algemene uitkering te verdelen.

Specifieke uitkeringen

Specifieke uitkeringen vormen de belangrijkste inkomensbron voor gemeenten. In algemene zin is de Raad voorstander van het saneren van specifieke uitkeringen. Het verminderen van specifieke uitkeringen draagt bij aan het vergroten van de beleids- en bestedingsvrijheid van decentrale overheden. De Raad plaatst bij dit algemene uitgangspunt wel een paar belangrijke kanttekeningen.

De Raad is van mening dat het saneren van specifieke uitkeringen geen doel op zich is. Specifieke uitkeringen zijn niet per definitie ongewenst. Essentieel is steeds de vraag in hoeverre het Rijk wil blijven sturen en dus hoeveel ruimte er is voor het eigen beleid van de gemeenten. Het gaat om een goede balans tussen de verhouding van taken, bevoegdheden, verantwoordelijkheden (het bestuurlijke arrangement), risico's en de daarbij behorende verdeling van middelen (het financiële arrangement). Bij grotere beleidsvrijheid en mede daardoor beheersbare risico's past financiering via de algemene uitkering van het gemeentefonds. Bij een beperkte beleidsvrijheid en grotere risico's voor gemeenten of provincies, uitkeringen met een tijdelijk karakter en/of toedeling aan enkele (specifieke) gemeenten of provincies ligt een (tijdelijke) specifieke uitkering meer voor de hand.

De Raad wijst er op dat een bundeling van geldstromen meer dient te zijn dan een optelsom van geldstromen. Een daadwerkelijke integraal beleid is ook gebaat bij een integratie van geldstromen in een eenduidige verdeling.

Uit het advies over BDU Sociaal, Veiligheid en Integratie:

De Raad bepleit een integrale verdeelsleutel, een harmonisering van databronnen en verdeelmaatstaven. Deze aanbevelingen leiden tot een allesomvattende verdeling voor de verschillende onderdelen: Leefbaarheid, de Rietkerkgelden, de Van Montfransgelden, de 24-uursstructuur en Voortijdig schoolverlaten. De Raad acht de herverdeeleffecten beperkt en inhoudelijk goed verdedigbaar.

3.3

Effect van de adviezen

De Raad constateert dat in veel gevallen de uitgebrachte adviezen een concrete bijdrage hebben geleverd aan de beleidsvorming. Bij de totstandkoming van besluiten en beleid is veelal expliciet aandacht besteed aan adviezen van de Raad. In een aantal gevallen heeft dat ook concreet geleid tot het overnemen van de aanbevelingen van de Raad dan wel tot een bijstelling van het beleid. Ook blijken de adviezen van de Raad direct dan wel indirect een rol te spelen in de behandeling van voorstellen in de Tweede Kamer. Daarnaast is in veel gevallen sprake van een indirecte bijdrage. Tijdens contacten die het secretariaat heeft met vertegenwoordigers van departementen over de beleidsvoornemens en voorafgaand aan een concrete adviesaanvraag wordt vaak al gewezen op de uitgangspunten die de Raad bij zijn adviezen hanteert en de mogelijke knelpunten of inconsistenties in voorstellen. Ook dit leidt vaak tot bijstellingen in de beleidsvoorstellen.

De Raad merkt op dat in een aantal gevallen wel de argumenten van de Raad worden onderschreven maar dat de ruimte om de voorstellen aan te passen ontbreekt, omdat er al vergaande bestuurlijke afspraken zijn gemaakt met andere betrokken partijen. Door tijdig in de beleidsvoorbereiding de Raad advies te vragen had dit kunnen worden voorkomen.

Bijlage III bevat een overzicht van de uitgebrachte adviezen en het vervolg.

4.

Samenwerking met de Raad voor het openbaar bestuur

De voorzitter, mevrouw Van den Berg, en de vice voorzitter mevrouw Van de Vondervoort zijn tevens lid van de Raad voor het openbaar bestuur. Met deze dubbellidmaatschappen kan de samenhang in de werkzaamheden van beide Raden worden bewaakt en vorm gegeven.

In 2004 heeft de Rfv een bijdrage geleverd aan het advies van de Rob en de Raad voor de Volksgezondheid over het advies over de relatie tussen de (bestuurlijke) organisatie van de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen en de veiligheidsregio.²

5. Communicatie en voorlichting

Gesprekken met de Vaste Kamercommissie BZK

Doorgaans heeft de Raad eenmaal per jaar een gesprek met de vaste kamercommissie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van de Tweede Kamer. Door enig uitstel heeft dit gesprek nu begin 2005 plaats gevonden.

Contacten met IPO en VNG

Op secretariaatsniveau vindt regelmatig overleg plaats met IPO en VNG. De secretaris van de Rfv neemt als buitengewoon lid deel uit van de commissie gemeentefinanciën en belastingen van de VNG.

Contacten met ministeries

Het secretariaat heeft ter voorbereiding van de Raadsvergaderingen standaard een kort overleg met de directeur Bestuurlijke en Financiële Organisatie (BFO) van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties om zorg te dragen voor een goede afstemming van de werkzaamheden³. Daarnaast hebben medewerkers in het kader van een adviesaanvraag regelmatig overleg met het betrokken departement. Het secretariaat neemt deel in tal van begeleidingscommissies, expertmeetings en dergelijke. Verder heeft het secretariaat een aantal cursussen verzorgd.

Contacten met gemeenten en provincies

Het secretariaat heeft regelmatig contact met vertegenwoordigers van gemeenten en provincies. Deze contacten zijn voor de Raad onmisbaar. Medewerkers van de Raad wonen standaard bijeenkomsten bij van diverse overlegorganen op gemeentelijk en provinciaal niveau, zoals vakberaden van gemeenten en provincies en het overleg van directeuren middelen/financiën van gemeenten met meer dan 100.000 inwoners en de financieel specialisten uit die gemeenten.

Internet

De Raad zet alle uitgebrachte adviezen op zijn eigen internetsite. Ook relevant nieuws over de werkzaamheden van de Raad is op de site te lezen.

² Raad voor het openbaar bestuur en Raad voor de Volksgezondheid: De GHORdiaanse knoop doorgehakt - Herkenbare geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen in de veiligheidsregio; Den Haag, 2005.

³ Tot medio 2004 was daar ook de directeur Financiën Publiekrechtelijke lichamen (Fipuli) van het ministerie van Financiën bij betrokken.

Publiciteit

De vakbladen besteden met grote regelmaat aandacht aan de adviezen van de Raad. Bij het verschijnen van enkele omvangrijkere adviezen zijn deze door middel van een interview toegelicht. Ook heeft de voorzitter in een artikel in de Staatscourant aandacht besteed aan de motieven die ten grondslag liggen aan de afschaffing van het gebruikersdeel OZB op woningen.⁴ De Raad tracht via persberichten ook andere bladen te bewegen tot berichtgeving over de uitgebrachte adviezen.

De secretaris verzorgt twee keer per jaar een inleiding voor de Federatie Algemene Middelenmanagers bij de Overheid (FAMO). Medewerkers van het secretariaat verzorgen regelmatig extra voorlichting door middel van publicaties of presentaties over of naar aanleiding van uitgebrachte adviezen. Het secretariaat heeft zitting in de redactie van Bestuursmiddelen, een maandelijks periodiek voor bestuur en management in de publieke sector.

6.

Het secretariaat

Sinds het begin van het jaar verzorgt het secretariaat maandelijks een elektronische nieuwsbrief. Het laatste nieuws uit de Raden en betreffende de raadsleden en het secretariaat wordt hierin vermeld, de activiteiten van de Raden worden besproken en nieuwe publicaties van de Raden kunnen vanaf de nieuwsbrief worden geraadpleegd.

De bijzonder adviseur van de Rfv, G.IJ. Batelaan verzorgde een interne cursus voor alle medewerkers van het secretariaat om de kennis van de financiële verhoudingen te actualiseren en op peil te houden. Dit is niet alleen van belang voor de advisering door de Rfv maar ook voor de advisering door de Rob. Bestuur en middelen vormen twee zijden van dezelfde medaille. Door met beide aspecten rekening te houden krijgt de advisering van de Raden een meerwaarde.

De samenstelling van het team bleef in het afgelopen jaar ongewijzigd. De functie van office manager werd opgeheven. Mevrouw S.M. Gabriel-Willemsen werd de mogelijkheid geboden van de FPU-plus regeling gebruik te maken.

Aan het eind van het jaar werd ook afscheid genomen van de medewerkers R.G. Daniëls en G.IJ. Batelaan die beiden van de reguliere mogelijkheid tot FPU gebruik maakten.

In het kader van de professionalisering van het secretariaat werd op 25 maart door alle medewerkers een cursus 'Provocerend adviseren' gevolgd. Het gaat erom te trachten buiten de gevestigde kaders te treden en zo originele en baanbrekende advisering te

⁴ Leuker maken lukt niet, wel minder irritant, Staatscourant 9 mei 2004, nr. 98.

bewerkstelligen. Eén cursus is daarvoor uiteraard niet genoeg, maar het blijkt wel dat de alertheid van de medewerkers op een vernieuwende aanpak is gegroeid.

De medewerkers van het secretariaat zijn formeel in dienst van het ministerie van BZK. Alle arbeidsvoorwaarden zijn ook op hen van toepassing. Het ministerie stelt zijn expertise ten aanzien van ondersteuning bij het personeelsbeleid ter beschikking van het secretariaat. De medewerkers van het secretariaat kunnen gebruik maken van alle faciliteiten ten aanzien van opleiding en ontwikkeling.

Voor het goed functioneren van de Raad is het van belang dat de medewerkers van het secretariaat zo veel mogelijk participeren in de voor de Raad relevante netwerken.

Op het ministerie van Binnenlandse Zaken werd een ingrijpende reorganisatie van de stafdiensten uitgevoerd. Dit had ook enige consequenties voor het secretariaat. Dit maakt nu deel uit van de Concern Staven van het ministerie. De secretaris maakt deel uit van het managementteam van de Concern Staven.

In het kader van de reorganisatie en van het cultuurprogramma LEO voerde het ministerie van BZK een tevredenheidsonderzoek uit onder de medewerkers. De uitkomsten van dat onderzoek waren voor het secretariaat aanleiding een dag uit te trekken voor interne bezinning op het eigen functioneren. De geïsoleerde positie van het secretariaat levert enkele knelpunten op. De zelfstandigheid van de Raad vereist echter een zekere afstand tot het departement. Er is een proces in werking gezet om beter te leren omgaan met de beperkingen die deze positie meebrengt.

7.

Financieel overzicht

Salarissen	887.145,97
Vacatiegelden Rob en Rfv	143.365,44
Exploitatie uitgaven	255.770,45
Totaal	1.286.281,86

De Raad voor de financiële verhoudingen,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'A.G.M. van de Vondervoort'. The signature is fluid and cursive, with the first letters of the first and last names being capitalized and prominent.

A.G.M. van de Vondervoort, vice-voorzitter

M.P.H van Haften, secretaris

Bijlage I**Samenstelling van de Raad voor de financiële verhoudingen**

<<<<< FOTO's LEDEN RAAD BIJVOEGEN >>>>>>>

- Voorzitter : Mevrouw **A. van den Berg**,
Oud-burgemeester van de gemeente Bergen op Zoom;
- Plaatsvervangend voorzitter : Mevrouw **A.G.M. van de Vondervoort**,
Waarnemend burgemeester Drechterland;
- Leden :
- Mevrouw **D.IJ.W. de Graaff-Nauta**,
Oud-minister en oud-staatssecretaris van
Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;
Tot 1 maart 2004
- Mevrouw **W.H. Huijbregts-Schiedon**,
Burgemeester van de gemeente Oosterhout;
- De heer **prof. mr. C.A. de Kam**,
Hoogleraar Economie van de publieke sector aan
de Rijksuniversiteit Groningen;
- De heer **mr. drs. A.J. Modderkolk**,
Algemeen secretaris van De Open Ankh
(Stichting dienstverlening gezondheidszorg);
- De heer **mr. H.M.C.M. van Oorschot**,
Burgemeester van de gemeente Delft;
- De heer **drs. J.K.T. Postma**,
Oud-burgemeester van de gemeente Leiden;
- De heer **drs. W.M.C. van Zaalen**,
Oud-secretaris Raad voor de financiële
verhoudingen.
Tot 24 augustus 2004.

Bijlage II

Werkprogramma 2004 voor de Raad voor de financiële verhoudingen Kader en achtergrond

Op grond van de Kaderwet adviescolleges verschijnt gelijktijdig met de begroting van het gemeentefonds het werkprogramma van de Raad voor de financiële verhoudingen. Het werkprogramma heeft een indicatief karakter. Achtergrond hiervan is dat adviesaanvragen over uitvoeringsgerichte onderwerpen afhankelijk zijn van de voortgang van verschillende trajecten, onder meer van wetgevingstrajecten. Daarnaast leert de ervaring dat het werkprogramma lopende het jaar onder invloed van politiek-bestuurlijke ontwikkelingen aan verandering onderhevig is. Met name voor de onderwerpen met een meer strategisch karakter geldt dat een nadere uitwerking nodig is, die in overleg met de Raad voor de financiële verhoudingen kan plaatsvinden.

De fondsbeheerders hebben de Raad voor de financiële verhoudingen op 28 juli 2003 een concept-werkprogramma voor advies voorgelegd. De Raad heeft op eigen initiatief daar een aantal mogelijke adviesonderwerpen van strategische aard aan toegevoegd.

Lijst van onderwerpen voor advisering

I. Adviesaanvragen van strategische aard

In overleg met de minister nader vast te stellen. De Raad heeft de volgende voorstellen gedaan

- Europa en de financiële verhoudingen
- Gemeentelijke (financiële) autonomie
- De bekostiging van Wgr-plus taken
- Ontwikkelingen in gemeentelijke uitgavenpatronen
- Gemeentelijke tariefverschillen

II. Uitvoeringsgerichte adviesaanvragen

Gemeentefonds en provinciefonds

Periodieke onderhoudsrapportages gemeentefonds en provinciefonds 2005

Herijking cluster Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stadsvernieuwing

Justitie

Inburgering

BZK

Afschaffing ozb-woningen gebruikers; maximering

Grotestedenbeleid

Overheveling, bundeling en deregulering van specifieke uitkeringen

Veiligheidsregio's, met inbegrip van het Interim-Besluit doeluitkering rampen en zware ongevallen

OCenW

Onderhoud voortgezet onderwijs van gemeenten naar schoolbesturen

Onderwijsachterstandenbeleid

Jonge monumenten/Aanpassing bekostiging monumentenzorg

FIN

Beperking kosten WOZ-taxatie

VenW

Sanering waterbodems

Waterbeleid 21e eeuw

SZW

Beperking gemeentelijk minimabeleid

III. Overig

De werkzaamheden van de Raad voor de financiële verhoudingen worden mede bepaald door de adviesaanvragen aan de Raad voor het openbaar bestuur met een financiële component. Overige werkzaamheden betreffen de reguliere adviesaanvragen inzake artikel 12 Financiële-verhoudingswet en het Overzicht specifieke uitkeringen.

Bijlage III

Overzicht van de door de Raad in 2004 uitgebrachte adviezen

1. Advies van 13 januari 2004 aan de minister voor Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijksrelaties over de Financiële systematiek GSB III de Verdeling Fysieke pijler ISV-2

Vervolg op advies

De Raad constateert met tevredenheid dat een aantal belangrijke aanbevelingen uit zijn eerdere advies over de huidige ISV-verdeelsleutel (alsnog) is overgenomen in de voorstellen voor de nieuwe verdeelsleutel. Naar aanleiding van de voorgestelde nieuwe sleutel heeft de Raad een aantal voorstellen gedaan. De suggestie van de Raad was een drempel in te voeren, net het oog op het meer geconcentreerd inzetten van middelen in gemeenten met een relatief grote opgave voor stedelijke vernieuwing. In lijn met dit advies is met betrokken partijen afgesproken dat € 10 miljoen wordt gekort op het verdeelresultaat voor de niet-rechtstreekse gemeenten. De Raad adviseerde een nieuwe integrale behoefte-raming te maken. Het is de bedoeling in 2007 een nieuwe integrale behoefte-raming voor de stedelijke vernieuwing te maken voor de periode vanaf 2010. Mede op basis daarvan zal vervolgens een nieuwe verdeelsleutel worden gemaakt. Net zoals dat nu bij het eerdere advies van de Raad het geval is geweest, zal daarbij het huidige advies van de Raad worden betrokken. De mogelijkheden om andere elementen over te nemen waren beperkt omdat al met alle betrokken partijen overeenstemming over de nieuwe verdeling was bereikt.⁵

2. Advies van 26 januari 2004 aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over de Afschaffing gebruikersdeel onroerende zaakbelastingen op woningen (55817-040)

Vervolg op advies

In zijn advies gaf de Raad aan dat als de kabinetsvoornemens met betrekking tot de OZB worden gerealiseerd er niet langer sprake is van een eigen, effectief gemeentelijk belastinggebied, dat bestaansvoorwaarde is voor het functioneren van de lokale democratie. Het wetsvoorstel is in april 2005 naar de Tweede Kamer gestuurd. In de Memorie van toelichting bij het wetsvoorstel gaat het kabinet wel in op de genoemde bezwaren. Het kabinet ziet echter geen aanleiding op het voornemen terug te komen.⁶ Gelijktijdig is de Raad om advies gevraagd over de uitwerking van de voorstellen.⁷

⁵ Samenwerken aan de Krachtige stad; Uitwerking van het stelsel Grotestedenbeleid 2005-2009 (GSB III) Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties; Den Haag, 21 april 2004.

⁶ TK 30096 nr.5.

⁷ Advies van 3 juni 2005 aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de minister van Financiën en de staatssecretaris van Financiën over het wetsvoorstel afschaffing OZB gebruikersdeel op woningen en de maximering van de overige tarieven; Rfv 55817B-004.

3. Advies van 16 februari 2004 aan de minister voor Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijksrelaties over de Verdeelmodellen enkele voedingen BDU Sociaal, Veiligheid en Inburgering (55810-007)

Vervolg op het advies

De Raad bepleitte een integrale verdeelsleutel, een harmonisering van databronnen en verdeelmaatstaven en een gefundeerd onderscheid tussen de regiofunctie die veel GSB-gemeenten vervullen en de grootstedelijke problematiek van de eigen bevolking. Ook gaf de Raad aan dat de middelen voor maatschappelijke opvang, verslavingszorg en vrouwenopvang zijn bedoeld voor het instandhouden van een regionale voorziening en daarom niet passen binnen het regime van het grotestedenbeleid. Het kabinet neemt het advies voor een integrale verdeelsleutel over voorzover het gaat om de verdeling van nieuwe extra middelen. Voor de bestaande geldstromen houdt het kabinet vast aan de bestaande verdeelsleutels vanwege gewekte verwachtingen. Het kabinet houdt wel vast aan de opname van de gelden voor maatschappelijke opvang, verslavingszorg en vrouwenopvang in het grotestedenbeleid.

4. Advies van 18 maart 2004 aan de minister van Verkeer en Waterstaat over de Verdeelsleutel Duurzaam Veilig 2 (55804C-018)

Vervolg op advies

De Raad gaat ondanks een aantal kritische kanttekeningen akkoord gaan met het voorstel. Daarbij heeft de Raad het belang van de decentralisatie zwaar laten wegen evenals de omstandigheid dat de verdeling slechts voor een korte periode geldt. De Raad gaat er vanuit dat met zijn kanttekeningen rekening wordt gehouden bij de evaluatie van de BDU.

5. Advies van 31 maart 2004 aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de staatssecretaris van Financiën, over de toepassing artikel 12 Fvw: Simpelveld (2003)

Vervolg op advies

De beschikking is conform het advies van de Raad en het IFLO-rapport. De aandachtspunten uit het advies van de Raad zijn meegenomen in het vervolg rapport waarover de Raad in 2005 heeft geadviseerd⁸.

⁸ Aanvullende uitkering gemeente Simpelveld 2003, FO 2004/7114.

6. Advies van 19 april 2004 aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over de Wijziging Interim-Besluit doeluitkering bestrijding van rampen en zware ongevallen (55803C-024)

Vervolg op advies

De Raad stemde in met het voornemen maar wees wel op het belang de komende periode na te gaan hoe in de toekomst de verdeling verder kan worden verfijnd voor kostenrelevante factoren, met name de risico's. Het kabinet volgt het advies van de Raad.

7. Advies van 3 juni 2004 aan de staatssecretaris van Sociale Zaken en werkgelegenheid over de verdeelmodellen Wet werk en bijstand (55808-046)

Vervolg op advies

De Raad is positief kritisch over de voorgestelde aanpassingen van het verdeelmodel. Hij beveelt aan in één keer over te gaan naar een verdeelmodel op basis van een objectief aandeel 73% en een historisch aandeel van 27%. De Raad ziet in de 'granieten voorraad' in het objectieve verdeelmodel een honorering van zijn eerdere advies waarin de Raad aangaf dat een deel van de bijstandspopulatie voor de gemeenten nauwelijks beïnvloedbaar is.

Het verbeterde verdeelmodel is naar het oordeel van de Raad op dit moment het best haalbare model. Door de werking van de WWB worden de gemeentelijke inspanningen steeds beter onderling vergelijkbaar. Het is daarom noodzakelijk de verdeling elk jaar bij te stellen en verder te optimaliseren. De staatssecretaris ziet het advies van de Raad als een ondersteuning van zijn voornemen en zegt toe te blijven werken aan een actualisering van het model. Door toedoen van de Tweede Kamer wordt het gewicht van de granieten voorraad tot de helft teruggeschroefd.⁹

8. Advies van 24 juni aan de minister en staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over de Wet maatschappelijke ondersteuning (55 807-010)

Vervolg op advies

De Raad meent dat er op dit moment nog onvoldoende inzicht in de omvang van de kosten, die samenhangen met de te decentraliseren taken. Evenmin is het nu al mogelijk om de uitkering op basis van passende structuurkenmerken via de algemene uitkering te verdelen. De Raad acht het risico te groot om – gegeven de bestaande onduidelijkheden - te kiezen voor bekostiging via de algemene uitkering. De Raad is voorstander van bekostiging via een tijdelijke specifieke uitkering voor het huidige AWBZ-deel, totdat aan een aantal voorwaarden is voldaan. In de memorie van antwoord naar aanleiding van de schriftelijk vragen wordt uitvoerig ingegaan op tal van vragen die op basis van

⁹ TK 28870 nr. 113.

het advies van de Raad door de Tweede Kamer zijn gesteld.¹⁰ Het wetsvoorstel is inmiddels aan de Tweede Kamer aangeboden. Het kabinet kiest daarbij voor integratie uitkering van 20 jaar.

9. Advies van 30 september 2004 aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over wijziging toezichtbepalingen Gemeentewet (Provinciewet) (55813-027)

Vervolg op advies

Het advies ondersteunt de lijn van het wetsvoorstel maar plaatst er wel een aantal kritische kanttekeningen bij en wijst ook op de wenselijkheid van een verdere terugtrek van het toezicht. In zijn reactie gaat de minister in op het advies van de Raad. Hij houdt vast aan zijn visie dat er slechts sprake is van een beperkte aanscherping.¹¹

10. Advies van 21 oktober 2004 aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de staatssecretaris van Financiën over het Periodiek onderhoudsrapport 2005 gemeentefonds

Vervolg op advies

In de reactie onderschrijven de beheerders in belangrijke mate de analyse van de Raad. Het advies van de Raad om het verschil in tariefsontwikkeling tussen woningen en niet woningen nader te bekijken wordt door de fondsbeheerders meegenomen bij de aanpassing van het rekentarief uit hoofde van het ingaan van een nieuw WOZ-tijdvak. Ten aanzien van de bevindingen op het cluster Wegen en Water stellen zij vast dat dit een uitvloeisel is van de wens van de Tweede Kamer. De beheerders laten het aan de Kamer om het oordeel van de Raad te wegen. De beheerders nemen de aanbeveling over om het cluster VHROSV voorlopig niet te herijken.¹²

11. Advies van 24 november 2004 aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de staatssecretaris van Financiën over het Periodiek onderhoudsrapport 2005 provinciefonds

Vervolg op advies

Er is geen nader reactie op advies gekomen. Het advies bevat voornamelijk de opdracht om bij het volgende POR-provinciefonds een aantal zaken nader te onderzoeken. Uit volgende POR-provinciefonds moet blijken in hoeverre de beheerders hier gevolg aan hebben gegeven.

¹⁰ TK 29588 nr. 4.

¹¹ TK 29800C nr. 5 advies in lijn met voornemens.

¹² Brief aan TK van 24 januari 2005, bzk0500082.

12. Advies van 24 november 2004 aan de minister van Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijksrelaties en de minister van Financiën over het eindrapport commissie doorlichting specifieke uitkeringen (commissie-Brinkman)

Vervolg op advies

Het advies van de Raad is een ondersteuning van de conclusies van het eindrapport van de commissie Brinkman. De beheerders van het gemeente- en provinciefonds zullen met de betrokken vakdepartementen, VNG, IPO en de Rfv voorstellen uitwerken voor de verdeling van de uitkeringen die het kabinet overhevelt¹³.

¹³ TK 29800B, nr. 16.

Bijlage IV

Overzicht van de in het Werkprogramma 2004 opgenomen onderwerpen, waarvan geen adviesaanvraag is ontvangen

I. Adviesaanvragen van strategische aard

- Europa en de financiële verhoudingen
Geen adviesaanvraag ontvangen. Behandeld in Jaarrapport 2004
- Gemeentelijke (financiële) autonomie
Geen adviesaanvraag, wel is op verzoek Tweede Kamer samen met Raad voor het openbaar bestuur het onderwerp in behandeling genomen. Het advies verschijnt medio 2005.
- De bekostiging van Wgr-plus taken
- Ontwikkelingen in gemeentelijke uitgavenpatronen
- Gemeentelijke tariefverschillen

II. Uitvoeringsgerichte adviesaanvragen

Gemeentefonds en provinciefonds

- Herijking cluster Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stadsvernieuwing
Kabinet ziet af van voornemen tot herijking cluster naar aanleiding Rfv advies over het Periodiek onderhoudsrapport.

Justitie

- Inburgering
Adviesaanvraag doorgeschoven naar 2005.

BZK

- Afschaffing ozb-woningen gebruikers; maximering
Adviesaanvraag ontvangen in april 2005.
- Overheveling, bundeling en deregulering van specifieke uitkeringen
*Geen adviesaanvraag ontvangen; spontaan advies naar aanleiding verschijnen Rapport Brinkman**

OCenW

- Onderhoud voortgezet onderwijs van gemeenten naar schoolbesturen
- Onderwijsachterstandenbeleid
- Jonge monumenten/Aanpassing bekostiging monumentenzorg

FIN

- Beperking kosten WOZ-taxatie

VenW

- Sanering waterbodems
- Waterbeleid 21e eeuw
Geen adviesaanvraag Jaarrapport 2005

SZW

- Beperking gemeentelijk minimabeleid

Bijlage V

Werkprogramma 2005 voor de Raad voor de financiële verhoudingen

I. Adviesaanvragen van strategische aard

- Ontwikkeling eigen inkomsten
- Outputfinanciering
- Gevolgen Waterbeleid 21^e eeuw met name het benodigde gemeentelijke instrumentarium ter financiering van de gemeentelijk watersysteemtaken.

I. Uitvoeringsgerichte adviesaanvragen

Gemeentefonds en provinciefonds

- Periodieke onderhoudsrapportages gemeentefonds en provinciefonds 2006
- Herijking clusters Bijstand en Zorg
- Herijking cluster Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing
- Normeringssystematiek (toereikendheid, stabiliteit gemeentefonds/provinciefonds)
- De mogelijke conclusies naar aanleiding van het onderzoek naar de werking van de maatstaf bodemgesteldheid.
- Bekostiging compensatie eenmalige kosten nieuwe Wet op de Ruimtelijke Ordening.

BZK

Onderwerpen als gevolg van de uitkomsten van de stuurgroep Doorlichting Specifieke uitkeringen (stuurgroep Brinkman); onderwerpen en ministeries nader te bepalen

LNV

- Investeringsbudget landelijk gebied

SZW

- Wet werk en bijstand
 - inkomensdeel
 - werkdeel

VWS

- Wet maatschappelijke ondersteuning

I. Overig

De werkzaamheden van de Raad voor de financiële verhoudingen worden mede bepaald door de adviesaanvragen aan de Raad voor het openbaar bestuur met een financiële component. Overige werkzaamheden betreffen de reguliere adviesaanvragen inzake artikel 12 Financiële-verhoudingswet en het Overzicht specifieke uitkeringen.

Bijlage V*Samenstelling van het secretariaat Rob/Rfv*

Secretaris	: drs. M.P.H. van Haeften
Plaatsvervangend secretaris	: mr. G.A. van Nijendaal
Senior adviseurs	: drs. A.J. van Dijk dr. P.J.M. de Goede
Bijzonder adviseur Rfv	: drs. G.IJ. Batelaan (<i>t/m 30 november 2004</i>)
Adviseurs	: drs. H. van Dijk drs. P.W. Tetteroo drs. P. de Jong
Adviesmedewerkers	: drs. R.G. Daniëls (<i>t/m 31 december 2004</i>) drs. G.J. van den Nieuwenhuijzen drs. B.F. Steur
Office manager	: mevrouw S.M Gabriel-Willemsen (<i>t/m 28 februari 2004</i>)
Management Assistentes	: mevrouw A. Kalpoe mevrouw M. van Oosten- Kooistra
Administratief medewerkster	: mevrouw M.J. Polderman- Zuijdwijk